

ชื่อภาคนิพนธ์ : วิถีชีวิตและคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการทหารเรือจังหวัดชลบุรี
ชื่อผู้เขียน : นางสาววาริสรา สารนัน
ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
ปีการศึกษา : 2546

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) ศึกษาถึงวิถีชีวิตและคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการทหารเรือ 2) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อวิถีชีวิตและคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการทหารเรือ 3) ศึกษาปัญหาอุปสรรคในการทำงานของข้าราชการทหารเรือ

วิธีการศึกษา เป็นการสัมภาษณ์ข้าราชการทหารเรือ จำนวน 15 รายในฐานทัพเรือสัตหีบ จังหวัดชลบุรี โดยการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview) ควบคู่ไปกับการสังเกต และการลงสนามพื้นที่จริง เพื่อทราบวิถีชีวิตความเป็นอยู่ การดำเนินชีวิตประจำวัน ตลอดจนวิถีชีวิตเกี่ยวกับการทำงานที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตทุก ๆ ด้านที่ต้องการศึกษา การเก็บข้อมูลด้วยวิธีการบันทึกเทป คำสนทนาและการจดบันทึกภายหลังการสนทนาจากนั้นนำข้อมูลทั้งหมดและบริบททางสภาพแวดล้อมมาประกอบแนวคิดทฤษฎีเป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์

ผลการศึกษาพอสรุปได้ดังนี้ :

1. วิถีชีวิตและคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการทหารเรือจังหวัดชลบุรี พบว่า ทหารเรือ คือ กลุ่มคนที่อยู่ในเครื่องแบบทหาร มีขนบธรรมเนียมปฏิบัติเช่นทหาร มีลำดับอาวุโสตามชั้นยศ ตามสายบังคับบัญชา วิถีชีวิตและคุณภาพชีวิตการทำงานของทหารชั้นประทวนจะมีสภาพชีวิตส่วนตัวโดยทั่วไปและชีวิตการทำงานที่มีการเลื่อนขั้นขึ้น และมียศตำแหน่งชั้นที่สูงขึ้นน้อย การแข่งขันสูง ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงาน ส่วนวิถีชีวิตการทำงานของชั้นสัญญาบัตร จะมีความพึงพอใจในแทบทุกด้าน และต่างเข้าสู่ระบบ เป็นผู้บังคับบัญชาและมีโอกาสเติบโตในสายงาน ส่วนวิถีชีวิตของข้าราชการทหารเรือโดยรวมทั่วไปจะค่อนข้างสนุกสนานมีการพบปะสังสรรค์ในกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ ชีวิตที่อยู่ประจำการบนเรือจะน่าเบื่อกว่าชีวิตประจำบนบก และชีวิตบนเรือก็เป็นชีวิตที่ทำทนายอีกรูปแบบหนึ่ง

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อวิถีชีวิตและคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการทหารเรือทหารเรือชั้นประทวนที่มีพื้นฐานต้นทุนทางสังคมคืออยู่แล้ว นั้นหมายความว่าฐานะเดิมของทางบ้านที่ดี และเพียงพอจะรู้สึกพึงพอใจในอาชีพรับราชการทหารเพราะชอบเครื่องแบบเป็นทุนเดิม ใน

กลุ่มนี้จะไม่ค่อยเดือดร้อนจะมีคุณภาพชีวิตการทำงานที่ดี สำหรับนายทหารชั้นประทวนที่มีพื้นฐานทางบ้านเดิมไม่เอื้ออำนวยต่อชีวิตรับราชการ ที่รับรายได้เป็นรายเดือนมิได้ประกอบอาชีพเสริมก็มีปัญหาในเรื่องของ ภาระหนี้สินบ้าง ตามวิถีชีวิตของแต่ละบุคคล ส่วนนายทหารชั้นสัญญาบัตรส่วนมากจะมีวิถีชีวิตมีความสุขตามอัธยาศัย โดยภาพรวมแล้วมักจะมีต้นทุนทางสังคมดี มีฐานะเดิมดีเป็นพื้นฐาน และส่งผลให้วิถีชีวิตและคุณภาพชีวิตการทำงานดีไปด้วย

3. สำหรับปัญหาและอุปสรรคที่พบ คือ ความไม่รับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายในหน้าที่ของตนเองของเพื่อนร่วมงานบางคนและมีระบบอุปถัมภ์ในหน่วยงาน การเลือกปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาบางคนและการเบิกจ่ายเบี้ยเลี้ยงล่าช้าตอบแทน และเรื่องสวัสดิการที่พักออาศัยควรจัดสรรอย่างเพียงพอและเป็นธรรม

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ คือ ควรมีการพิจารณาทบทวนการพิจารณาอัตราตำแหน่งและการเลื่อนขั้นเงินเดือน ตามความรู้ความสามารถความเหมาะสม ผลงาน รวมทั้งมีการให้สวัสดิการอย่างเพียงพอด้วย

The objectives of this research are 1) to study the navy official's way of life and quality of work-life, 2) to study factors relating the navy officials' way of life and the quality of work-life, 3) to study problems and obstacles in working as navy officials.

The study is a qualitative one by interviewing in-depth 15 navy officials as key-informants coupled with observation and field visits by the researcher. Data collected were later organized systematically and analysed with logical context description and descriptive statistics.

Results of the study can be summarized as follow :

1. The navy officials' way of life follows navy traditions and customs with superior and inferior relation of vertical type. Their promotion is slow because higher positions are limited, the competition is rather tight. However, among the commissioned officials, they feel more satisfied with their work-life with better chances for promotion to higher ranks. In general, the navy's way of life is fun with friend gatherings and parties. Life on the battle ship is more boring than in land but it is a type of challenging

2. Factors relating to the navy officials' way of life and their work-life are family background, especially among the non-commissioned officers; those with wealing or middle class family will feel more secure than the ones with small income family background because salary of the non-commissioned officers is small, many of them are indebted.

3. Problems and obstacles found are the irresponsibility of some officials and the practice of patronage system in the organization, the slowness in paying per diem and remunerations, the insufficient welfare causing difficulties in work-life; all of these need to be improved.